

Lieven Saerens

Lieven Saerens (°1958) studeerde geschiedenis aan de KU Leuven, waar hij in 1999 promoveerde tot doctor in de geschiedenis met een proefschrift over de houding van de Antwerpenaars tegenover de Joden in de periode 1880-1944. Voor zijn proefschrift ontving hij zowel de Hubert Pierlot-prijs als de Prijs van de Provincie Antwerpen. Hij werkte in de jaren 1980 een aantal maal mee aan de BRT-uitzendingen over België in de Tweede Wereldoorlog.

In 1987 werd hij archivaris bij het KADOC in Leuven. Sinds 2002 is hij wetenschappelijke medewerker bij het CEGESOMA. Hij is betrokken bij verschillende projecten met betrekking tot de judeocide. Sinds 2004 neemt hij het Nederlandstalige redactiesecretariaat waar van het wetenschappelijk tijdschrift van het CEGESOMA: tot en met 2011, waren dat de *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis*, en vanaf 2012 het *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*. Hij verzorgt ook de Nederlandstalige wetenschappelijke informatieverstrekking.

Zijn onderzoeksdomeinen zijn de houding tegenover de Joden in België (ca. 1880-1950), Joodse demografie, cultuurgeschiedenis interbellum en Tweede Wereldoorlog en de naoorlogse bestraffing van collaborateurs.

•

Heeft het CegeSoma verlaten in juni 2017.

•

Boeken

- * *Onwillig Brussel. Een verhaal over Jodenvervolging en verzet*, Brussel, Davidsfonds/Cegesoma, 2014, 240p.
- * (met Dirk Martin), *Steden in oorlog. Antwerpen 1940-1945, Antwerpen/Brussel, Meulenhoff/Manteau-SOMA, 2010, 164 p.* In het Frans vertaald onder de titel *Anvers sous l'Occupation, 1940-1945*, Bruxelles, Renaissance du livre-CEGESOMA, 2010, 164 p.
- * (ism Frans Van den Brande) *Tussen Antwerpen en heide : Joods cultuurleven in een bewogen tijd 1880-1944*, Peter Wouters, 2009.
- * *De Jodenjagers van de Vlaamse SS. Gewone Vlamingen ?*, Tielt, 2007.
- * *Étrangers dans la cité. Anvers et ses Juifs (1880-1944)*, Bruxelles, 2005.
- * *Inventaris van het archief Anton A. Jozef (Jef) Van Bilsen. 1913-1996*, KADOC Reeks Inventarissen en Repertoria nr. 59, Leuven, 2002.
- * *Inventaris van het archief van de familie Lammens-Verhaegen. Ca. 1820-1950*, KADOC Reeks Inventarissen en Repertoria nr. 61, Leuven, 2002.
- * *Vreemdelingen in een wereldstad. Een geschiedenis van Antwerpen en zijn joodse bevolking (1880-1944)*, Tielt, 2000.
- * *Inventaris van het archief van Ast Fonteyne. 1906-1991*, KADOC Reeks Inventarissen en Repertoria nr. 43, Leuven, 1996.
- * *Inventaris van het archief van Robert Vandekerckhove. 1917-1980*, KADOC Reeks Inventarissen en Repertoria nr. 44, Leuven, 1996.
- * *Inventaris van het archief van de familie Joseph de Hemptinne (ca. 1858-1950)*, KADOC Reeks Inventarissen en Repertoria nr. 45, Leuven, 1996.
- * *Katholiek Vlaanderen en de joden. 1933-1940. Vijftig jaar Kristallnacht*, Leuven, 1988 (tentoonstellingscatalogus).

Recente artikelen

- * "Jodenvervolging", in Bruno De Wever, Helen Grevers, Rudi Van Doorslaer en Jan Julia Zurn (dir.), *Knack Historia. België 40-45*, Roeselare, Roularta, 2015, p. 94-101.
- * "Het verhaal van een Joodse familie in oorlogstijd. Verzet in Brussel", in *Memo Geschiedenis*, n° 12 [d.c. 2014], p. 76-79.
- * "Een foto van een jodentransport uit Antwerpen" in *Hermes. Tijdschrift voor geschiedenis*, n° 53, 2013, p. 31-41.
- * "Van vergeten naar gegeerd. Dossin en de Joodse herinnerin", in *BTNG / RBHC / JBH*, 2012, nr. 2/3, p. 138-169.
- * "Debate. Insa Meinen: The Persecution of the Jews in Belgium through a German Lens", in *JBH / RBHC / BTNG*, 2012, nr. 4, p. 200-217.

- * "Antwerpen. Datum onbekend", in Bruno De Wever, Martine Van Asch en Rudi Van Doorslaer (red.), *Belgen in oorlog. Onbekende beelden. Sterke verhalen*, Gent, 2012, p. 74-81.
- * (met Dirk Martin), "Tant qu'ils nous laissent en paix (Villes en guerre " Anvers)", in *Le Vif-l'Express extra*, 3 fÃ©v. 2012, p. 34-37.
- * (met Dirk Martin), "Zolang ze ons maar met rust laten (Antwerpen, stad in oorlog)", in *Knack*, Stedenspecial Antwerpen, 23.3.2011.
- * Deelname aan Idesbald Goddeeris (red.), *Revoluties onder historici. Gesprekken over internationalisering, democratisering en andere veranderingen in de academische wereld*, Tielt, 2011.
- * "Een ochtend in oorlogstijd. Een vrachtwagen propvol mensen in een eenzame straat", in: *BEG*, nr. 22, 2010, p. 211-226.
- * "Ik heb een mama en een papa en ik heb een moeder en een vader", in Bruno De Wever, Martin Van Asch en Rudi Van Doorslaer (red.), *Gekleurd verleden. Familie in oorlog*, Tielt, 2010, p. 96-99.
- * "Lieven Saerens, 'geschiedschrijver van zijn tijd'/gesprek met : Lieven Saerens", in *Tijdingen uit Leuven : tijdschrift van de Vereniging Historici Lovanienses*, Leuven, Peter Verbist, 2009, nÂ°2, p. 9-29.
- * "Mechelen: de Dossinkazerne. De moord op de joden", in Jo Tollebeek, Geert Beulens, Gita Deneckere, Chantal Kesteloot & Sophie De Schaepdrijver (red.), *BelgiÃ«. Een parcours van herinnering. Dl. II: Plaatsen van tweedracht, crisis en nostalgie*, Amsterdam, 2008, p. 234-249.
- * "Antisemitisme et xÃ©nophobie", in Paul Aron & JosÃ© Gotovitch (red.), *Dictionnaire de la Seconde Guerre mondiale en Belgique*, Brussel, 2008, p. 41-43.
- * "Belgien", in Wolfgang Benz (red.), *Handbuch des Antisemitismus. Judenfeindschaft in Geschichte und Gegenwart. Dl. I: LÃ¤nder und Regionen*, MÃ¼nchen, 2008, p. 46-51.
- * "De anti-Joodse politiek van nazi-Duitsland, 1933-1945", in Rudi Van Doorslaer (red.), *Gewillig BelgiÃ«. Overheid en Jodenvervolgving tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Antwerpen-Amsterdam, 2007, p. 25-50.
- * "La politique antijuive de l'Allemagne nazie (1933-1945)", in Rudi Van Doorslaer (red.), *La Belgique docile. Les autoritÃ©s belges et la persÃ©cution des Juifs en Belgique durant la seconde guerre mondiale*, Brussel, 2007, p. 21-46.
- * "The attitude of the Belgian Catholic Church towards the Persecution of Jews", in Lieve Gevers & Jan Banks (red.), *Religion under Siege. Dl. I: The Roman Catholic Church in Occupied Europe (1939-1950)*, Leuven-Parijs-Dudley, MA, 2007, p. 243-281.
- * "The General Attitude of the Protestant Churches in Belgium Regarding the Jews (from the End of the 19th Century to the Second World War)", in Lieve Gevers & Jan Banks (red.), *Religion under Siege. Dl. II: Protestant, Orthodox and Muslim Communities in Occupied Europe (1939-1950)*, Leuven/Parijs/Dudley, MA, 2007, p. 265-281.

Call voor EHRI fellowships bij het Cegesoma

Het project *European Holocaust Research Infrastructure (EHRI)* biedt de mogelijkheid aan buitenlandse onderzoekers en archivarissen om met een volledige beurs onderzoek te komen doen in het Cegesoma. Zowel de collecties van het CegeSoma als het Algemeen Rijksarchief en andere partner instituties, zoals Kazerne Dossin, zullen ter beschikking gesteld worden van de onderzoekers. De deadline om een kandidatuur neer te leggen is 31 December 2017. Meer informatie is hier beschikbaar.

Een vacature voor een wetenschappelijke statutaire functie (CegeSoma)

U heeft een licentiaat of een master in de geschiedenis en u wenst op het CegeSoma (Rijksarchief) te werken?

Op 20 oktober 2017 is een (Nederlandstalige) werkaanbieding verschenen in het Belgisch Staatsblad voor een Nederlandstalige assistent-stagiair (klasse SW1) van de wetenschappelijke loopbaan "Vacaturenummer HRM S 2270 (CegeSoma)(m/v/x)

Ã

De kandidaturen moeten worden ingediend binnen 20 kalenderdagen volgend op de datum van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

CALL FOR PAPERS : "Thinking Sex after the Great War" - International conference, Brussels, 17-19 October 2018

Op initiatief van Henk de Smaele (Universiteit Antwerpen) en het AVG-Carhif, zal einde 2018 een internationale conferentie "Thinking Sex after the Great War" gehouden worden in Brussel.

Deze conferentie wil een evaluatie maken van de impact van de Eerste Wereldoorlog op de representaties en vertogen over gender en seksualiteit. Het hoofddoel is de persoonlijke ervaringen van intellectuelen, filosofen, sociologen, dokters, psychologen of academici tijdens de oorlog in kaart te brengen, en te onderzoeken hoe deze ervaringen hun ideeën over de relaties tussen de seksen beïnvloed hebben. Via de trajecten van intellectuelen zal een evaluatie gemaakt worden van de wijze waarop dominante en minoritaire vertogen konden versterkt worden, veranderd of net ontstonden als gevolg van de oorlog. Uiterste datum om een samenvatting in te zenden (400 woorden): 15 december 2017
Download de PDF voor de call for papers hier.

Drie vacatures voor statutaire wetenschappelijke functies (Rijksarchief)

Geïnteresseerd om voor de federale overheid te werken? In een boeiende wetenschappelijke omgeving? Op 13 oktober 2017 verschenen in het Belgisch Staatsblad drie vacatures voor statutaire wetenschappelijke functies (SW1) binnen het Rijksarchief.

Tussen twee vuren. Gerecht en verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog - Verkrijgbaar bij het CegeSoma

Begin oktober publiceerde Jan Julia Zurn haar boek *Tussen twee vuren. Gerecht en verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog* bij uitgeverij Lannoo. Het boek is een bewerking van haar proefschrift, waarvoor ze in 2012-2016 onderzoek deed bij het Cegesoma binnen het kader van de IUAP Justice & Populations.

Internationale conferentie "The impact of WWI on marriages, divorces and gender relations in Europe"

Internationale conferentie, "The impact of WWI on marriages, divorces and gender relations in Europe" 5-6 oktober 2017, KULeuven
Op donderdag 5 en vrijdag 6 oktober vindt aan de KULeuven de conferentie "The impact of WWI on marriages, divorces and gender relations in Europe" plaats. Deze conferentie bestudeert de wijze waarop de oorlog, genderrelaties en huwelijks- en scheidingspatronen elkaar hebben beïnvloed tijdens en na de Eerste Wereldoorlog.

Was Opa een nazi ? verkrijgbaar bij het CEGESOMA

Dit belangrijke boek, waaraan medewerkers van het Rijksarchief/CEGESOMA een essentiële bijdrage hebben geleverd, is in de eerste plaats een onderzoeksgids. Doel is iedereen die zelf op zoek wil gaan naar concrete informatie over familieleden (ouders, grootouders) die te maken hebben gehad met de repressie na de Tweede Wereldoorlog de weg te wijzen naar archieven waar hij of zij die informatie kan vinden.

LEESZAAL - Uitzonderlijke sluiting woensdag 13 september en woensdag 27 september

1936 - © CegeSoma

Wegens de organisatie van twee persconferenties (boekvoorstelling *Was Opa een Nazi? Papy tait-il un nazi?*; lancering van het virtueel platform Belgium World War II).

ONDERZOEK - Feestelijke voorstelling van 10 jaar onderzoek over Justitie

Op 22 september stelt de Interuniversitaire Attractiepool *Justice and Populations* in de Koninklijke Academie de resultaten voor van 10 jaar onderzoek over de geschiedenis van de Belgische Justitie (enkel op uitnodiging). Het CEGESOMA sinds 10 jaar een actieve partner, bracht verschillende projecten tot een goed einde, onder meer het doctoraat en het post-doctoraal onderzoek van Jan Julia Zurn, naast het thema 'Justitie' van het virtuele platform BELGIUM WWII dat vanaf 28 september online zal zijn.

TENTOONSTELLING - Gastvrij Brussel?

Op 13 oktober opent in het Joods Museum de tentoonstelling 'Gastvrij Brussel?'. Deze tentoonstelling is het resultaat van een samenwerking tussen het Joods Museum en het Rijksarchief. Ze traceert, over een periode van bijna twee eeuwen (van 1830 tot vandaag), het parcours van emigranten die zich, gedurende enkele maanden of voor altijd, in Brussel vestigden. Naast dit historisch luik presenteert de tentoonstelling ook het werk van opkomende kunstenaars die de migratieproblematiek en de culturele diversiteit van het huidige Brussel aankaarten.

TENTOONSTELLING - Gastvrij Brussel?

Op 13 oktober opent in het Joods Museum de tentoonstelling 'Gastvrij Brussel?'. Deze tentoonstelling is het resultaat van een samenwerking tussen het Joods Museum en het Rijksarchief. Ze traceert, over een periode van bijna twee eeuwen (van 1830 tot vandaag), het parcours van emigranten die zich, gedurende enkele maanden of voor altijd, in Brussel vestigden. Naast dit historisch luik presenteert de tentoonstelling ook het werk van opkomende kunstenaars die de migratieproblematiek en de culturele diversiteit van het huidige Brussel aankaarten.

VACATURES

We zijn momenteel op zoek naar 1 historicus - wetenschappelijk medewerker (m/v/x) voor het BRAIN-project Hotspots. Kandidaten kan tot 19 augustus 2017. Klik hier voor de profielomschrijving.

Ter info: Bursaal geschiedenis (4 jaar voltijds) voor het project De procureur-generaal van Brabant en zijn procesdossiers tijdens de late achttiende eeuw (1770-1795)

CONFERENTIES - Public and Applied History on the Battlefield of Europe

De eerste conferentie van het Jean Monnet netwerk 'Applied Contemporary European History' ging door in november 2016. Het netwerk wil moeilijke of controversiële onderwerpen uit de Europese geschiedenis, zoals oorlogen en geweldservaringen, aansnijden en wil bijdragen tot de constructie van een gedeelde Europese geschiedenis.

VACATURE

* CegeSoma werft aan een Data Import Manager voor het EHRI-II project. In het kader van het Europese EHRI project (*European Holocaust Research Infrastructure*), werft CegeSoma een *Data Import Manager* aan. Het gaat om een functie waarbij een diploma in de humane wetenschappen in aanmerking komt, maar waarbij technische en communicatieve vaardigheden essentieel zijn. De deadline voor het indienen van kandidaturen is 5 juli 2017. U vindt alle informatie over inhoud en procedure in de profielomschrijving.

BELGIUM WWII – Een virtueel platform over de Tweede Wereldoorlog

In een tijd waarin betrouwbare informatie over gevoelige thema's belangrijker lijkt dan ooit, ontwikkelt het CegeSoma een virtueel platform over België en zijn inwoners tijdens de Tweede Wereldoorlog. De website *Belgium WWII* verschijnt eind september 2017.

We lichten alvast een tipje van de sluier op over de eerste uitgewerkte thema's.

Het CegeSoma werft studenten aan voor de maanden juli, augustus en september

Profiel:

Studenten Geschiedenis (bij voorkeur optie Archivistiek), Bibliotheekwezen en Documentaire Informatiekunde of Archivistiek.

Vaardigheden:

- Alleen of in teamverband kunnen werken

- Interesse in hedendaagse geschiedenis
- Kennis van het Frans

Â

Wij bieden:

een contract van twee weken of een maand, een aangename werkomgeving, taken die rechtstreeks verband houden met uw studies

Indien deze werkaanbieding u interesseert kan u uw kandidatuur, de periodes dat u beschikbaar bent en de gewenste duur (twee weken of een maand) ten laatste op maandag 24/04 sturen naar florence.gillet@cegesoma.be

Vacature

- POD Wetenschapsbeleid werft 2 vacante betrekkingen bij Stafdienst Personeel & Organisatie aan :Â TechnischÂ assistant digitalisering (startbaancontract-jonger dan 26 jaar)Â
- <https://www.vdab.be/jobs/vacatures/55827830>Â
- <http://www.actiris.be/ce/tabid/204/language/fr-BE/Detail-d-une-offre-d-emploi.aspx?reference=431176>Â

Â

LEZING â€“ Magistratuur, verzet en geweld in Brussel 1940-1944

Op vrijdag 24 maart 2017 geven we het woord aan historica Jan Julia ZurnÃ© (CegeSoma/Rijksarchief). Ze zal spreken over de houding van Belgische magistraten tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hoe reageren zij als de bezetter hun medewerking eist aan de bestrijding van het verzet? En welke gevolgen heeft dit voor de magistraten zelf en voor de verzetsgroepen?

Twee publicaties te koop â€“ De wieg van de Tweede Wereldoorlog & Lâ€™image dâ€™archives

In de loop van de Tweede Wereldoorlog worden er in België kinderen geboren uit relaties van Belgische vrouwen met Duitse militairen. Wie waren deze ouders ? Hoe ontmoetten ze elkaar ? Het boek van Gerlinda Swillen, geassocieerde onderzoekster van het CegeSoma, bestudeert deze relaties en hun gevolgen. Wat maakt een beeld tot archiefdocument ? Het doel van dit boek, mede geleid door Julie Maeck, onderzoekster van het CegeSoma, is het identificeren van de processen die bijdragen tot het verlenen van deze archiefstatus aan het beeld. Dit op basis van een grote verscheidenheid aan beeldmedia.

Nieuwe publicaties - De geheimen van het militaire gerecht en van de hedendaagse justitie

Â Â

De Interuniversitaire Attractiepool (IUAP) ' Justice and Populations' publiceert niet Ã©n maar twee nieuwe boeken. Het eerste diept onze kennis van het militaire gerecht uit en maakt de balans op van de collecties voor nieuw onderzoek. De tweede introduceert de lezer in de geheimen van de justitie, aan de hand van een reekstrefwoorden.

Â

Het voortzetten van Holocaustonderzoek : een noodzaak voor Europa

Naar aanleiding van de herdenking van de bevrijding van Auschwitz in het Europees parlement, hebben Jerzy Buzek â€“ voormalig minister president van Polen en voormalig president van het Europees parlement â€“ en Christian Ehler â€“ Europees parlamentslid sinds 2004 â€“ alle lidstaten van de EU opgeroepen om een actieve rol op te nemen inzake het nationale en internationale onderzoek naar de Holocaust.

De EU steunt sinds 2010 het EHRI-project (waarvan het CegeSoma ook een consortiumpartner is) in het uitbouwen van een European Holocaust Research Infrastructure.

MADDLAIN - Studiedag "Inside the User's Mind"

Â

Op 22 februari 2017 organiseert CegeSoma samen met de partners van het MADDLAIN-project een studiedag over de digitale praktijken en noden van gebruikers in archieven en bibliotheken.

Of u nu professioneel of vrijetijdsonderzoeker bent, verantwoordelijke voor de digitalisering in een erfgoedinstelling, archivaris of conservator van collecties, mis deze op een breed publiek gerichte studiedag zeker niet !

Workshop - Dagboeken en het dagelijkse leven tijdens de Tweede Wereldoorlog

Â

Wat moeten we verstaan onder het dagelijkse leven tijdens de Tweede Wereldoorlog en hoe kunnen historische dagboeken bijdragen aan onze kennis daarover ? Verschillende sprekers zullen trachten te antwoorden op die twee vragen tijdens deze *workshop*, die op 31 maart 2017 in het CegeSoma plaatsvindt.Â

Dirk Martin

Dirk Martin (Â°1951) studeerde geschiedenis aan de VUB waar hij in 1990 promoveerde op een proefschrift over het lokale politieke personeel tijdens het interbellum.

Na eenÂ mandaat van aspirant NFWO is sinds 1979 wetenschappelijk medewerker bij het CEGESOMA en leidde tot einde 2010 de sector Documentatie. Hij was ook wd. directeur van het Soma en secretaris van de groepering Documentatie van de FWI. Vanaf 1 januari 2011 werkte hij halftime en wijdte zich geheel aan de subsector Archief.

Hij maakt deel uit van verschillende officiële beheersorganen en verenigingen in de wetenschappelijke sector. Zijn onderzoeksvelden betreffen de buitenlandse politiek van BelgiëÂ om en rond de Tweede Wereldoorlog, de gemeentepolitiek tijdens het interbellum, verschillende vooral cultuurpolitieke aspecten van de bezettingsgeschiedenis en de bronnen voor de geschiedenis van BelgiëÂ tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Hij is hoofd OD4 CegeSoma/ARA a.i. sinds 1 september 2016.

Â

Heeft het CegeSoma verlaten op 31 december 2016.

Onderzoek naar de Holocaust - Voorstelling van de nieuwe site voor EHRI-onderzoekers

Â

Het CegeSoma verwelkomt sinds 2011 als partner van EHRI, onderzoekers en archivariissen gespecialiseerd in de studie van de Holocaust. In dit kader biedt EHRI regelmatig beurzen aan zodat onderzoek kan verricht worden in partner instituties. Het CegeSoma heeft met oog op deze specifieke beurzen een nieuwe site gelanceerd die het mogelijk maakt voor de onderzoeker om zijn verblijf te organiseren. De volgende deadline is 31 maart 2017.

Publicatie & congres

DeÂ rol van de burgemeesters tijdens de Tweede Wereldoorlog

In zijn nieuwe werk, vergelijkt onze collega Nico Wouters de rol die de burgemeesters in BelgiëÂ, Nederland en Frankrijk speelden onder de Nazi bezetting. Het onderzoek zal officieel worden gepresenteerd in juni 2017 in Canterbury. Dit gebeurt tijdens het internationaal congres gewijd aan de bezettingen tijdens de twee wereldoorlogen.

Tamar Cachet

Tamar Cachet (1992) studeerde geschiedenis aan de Universiteit Gent. Haar masterscriptie handelde over het gebruik van foto's van oorlogsdoden in de geïllustreerde pers tijdens WOI. Deze scriptie was gekoppeld aan haar stage bij het Fotomuseum van Antwerpen waar ze assisteerde met de inhoudelijke uitwerking van de tentoonstelling '*Shooting Range: Fotografie in de Vuurlinie ?*' over fotografie tijdens WOI. Tamar behaalde vervolgens ook een *Master in Public History* aan de *University of Western Ontario* in Canada waar ze focuste op de 'vertaling' van geschiedenis naar historische fictiefilm en documentaire.

Sinds oktober 2016 is ze projectmedewerkster van het BRAIN-project Belvirmus.

Boeken

* Henneman, Inge, Maureen Magerman, Lyne Viskens, Tamar Cachet, Bruno De Wever, Gita Deneckere & Johan Pas, *Shooting Range: Fotografie In De Vuurlinie ?*, Antwerpen, FoMu, 2014.

Artikelen

* 'Motieven om oorlogsdoden te tonen in de pers. De dood fotografisch verbeeld in de geïllustreerde pers tijdens de Eerste Wereldoorlog', in *Tijdschrift voor Mediageschiedenis*, vol 19, n° 1, 2016, p. 35-59.

Heeft het CegeSoma verlaten op 30 September 2017.

Â

Tentoonstelling "Oorlog in korte broek, 14-18"

Â

Op 14 oktober 2016 opende in Gent de tentoonstelling '*Oorlog in korte broek, 14-18*'. Voor deze tentoonstelling bundelden het CegeSoma (Rijksarchief OD4) en de Historische Huizen Gent hun deskundigheid. De tentoonstelling laat de bezoeker zien dat de Grote Oorlog niet alleen een zaak van soldaten was. Ook de allerjongsten raakten erbij betrokken. Met behulp van een viertalige audiogids wordt de bezoeker ondergedompeld in de leefwereld van zeven jongens en meisjes in bezet België, Rusland, Duitsland, Frankrijk, Engeland, het Ottomaanse Rijk en Australië.

André De Jongh. Une vie de résistante

Â

Conferentie georganiseerd door de vzw 'Vrienden van het CegeSoma' op 7 juni 2016
André De Jongh is een emblematische figuur van het Belgische verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Toen ze amper begin de twintig was, zette ze de ontsnappingsroute Komeet op. Haar leven werd gekenmerkt door verschillende engagementen en zal besproken worden door de historica Marie-Pierre d'Udekem d'Acoz, auteur van een recente biografie over deze buitengewone persoonlijkheid.

Spanje, 80 jaar! Drie nieuwe bijdragen over vrijwilligers uit België in de Spaanse Burgeroorlog

Studienamiddag georganiseerd op 1 juni 2016 door de vzw Vrienden van het CegeSoma & Amsab-ISG.
Tachtig jaar geleden, in de zomer van 1936, pleegden opstandige militairen onder de leiding van generaal Franco een coup om in Spanje de republiek omver te werpen. Door de heftige weerstand van linkse partijen en andere sociale organisaties mislukte de staatsgreep en raakte het Spaanse grondgebied in twee kampen verdeeld. Na drie jaar burgeroorlog en 600.000 doden, haalden de militairen toch hun slag thuis. Ze vestigden een dictatuur die vier decennia standhield.

Virtueel museum over de Tweede Wereldoorlog in voorbereiding

België heeft geen museum over de Tweede Wereldoorlog dat een stand van zaken biedt van actueel WO II-onderzoek. Het BRAIN-project BELVIRMUS/WW2, dat gecoördineerd wordt door het Algemeen Rijksarchief, wil deze leemte opvullen door een virtueel museum uit te bouwen over de Tweede Wereldoorlog in België. In een eerste fase zal de focus op de collaboratie en repressie liggen.

Nieuw in de krantenwinkel: De Oorlogskranten 1940-1945

Â

Vanaf maandag 21 december 2015 kunt u een nieuwe reeks van *De Oorlogskranten* verzamelen. Na de succesvolle reeks over de Eerste Wereldoorlog vorig jaar, is het nu de beurt aan de Tweede.

EHRI - Fellowships voor onderzoek naar de Shoah

Het project European Holocaust Research Infrastructure, waarvan het CegeSoma een consortiumpartner is, biedt verblijfskredieten aan van 4 tot 12 weken voor onderzoek in een vijftiental wetenschappelijke instellingen in Europa, maar ook in Israël en de Verenigde Staten. Omdat het CegeSoma deel uitmaakt van de consortiumpartners van EHRI, kunnen onderzoekers hun verblijfskredieten van EHRI aanvragen voor het CegeSoma. Meer informatie over de fellowships, de criteria, de aanvraag- en toewijzingsprocedure en de deadlines (31 maart 2017) vindt u in deze call.

Het MADDLAIN project is van start gegaan

Het CegeSoma neemt sinds de lente van 2015 deel aan het MADDLAIN project dat wordt uitgevoerd in het kader van het BRAIN onderzoeksprogramma van het Federaal Wetenschapsbeleid. Door middel van dit tweejarig project, waaraan binnen het CegeSoma Florence Gillet (algemeen coördinatrice) en Jill Hungenaert (onderzoekster) meewerken, willen we onze (digitale) collecties valoriseren, ze een grotere zichtbaarheid geven en ze toegankelijk maken voor een zo breed mogelijk publiek.

De Oorlogskranten - Het interbellum 1918-1940

Â

Na de succesvolle reeks *De Oorlogskranten 1914-1918*, waarin het verhaal van de Eerste Wereldoorlog werd verteld aan de hand van de dagbladen van toen, is er nu een vervolg. Daarin wordt gefocust op de periode tussen de twee wereldoorlogen: het interbellum.

Jill Hungenaert

Jill Hungenaert (1988) behaalde een Bachelordiploma in de Taal- en Letterkunde (Universiteit Gent) en Masterdiploma's in *Book and Digital Media Studies* (Universiteit Leiden), *Library and Information Studies* (University College Dublin) en *Computer Science* (University of Kent).

Â

Sinds april 2015 werkt Jill in het CegeSoma aan het BRAIN-project MADDLAIN (*Identifying Needs to Modernize Access to Digital Data in Libraries and Archives*). Ze richt zich in haar onderzoek op de toegankelijkheid van de websites, digitale catalogi en digitale collecties van het CegeSoma, het Rijksarchief en de Koninklijke Bibliotheek. Ze voert haar onderzoek uit met behulp van interviews, een gebruikersenquête en *usability testing*.

Heeft het CegeSoma verlaten p 31 maart 2017.

Â

Les "Journaux de guerre 1914-1918" (France)

Na de uitgave van de *Oorlogskranten* en van de *Journaux de Guerre 1914-1918*, verzorgt het Cegesoma sinds deze zomer ook de Franse editie van deze serie.

De originaliteit van dit weekblad is dat de Grote Oorlog wordt gepresenteerd aan de hand van de toenmalige pers. Elk nummer heeft hetzelfde model. De lezer vindt telkens een integraal facsimile van de krant zoals ze tijdens de oorlog verscheen.

Gecensureerde kranten uit de Eerste Wereldoorlog op het internet

Vanaf 12 juni 2014 is een verplaatsing naar een leeszaal niet langer nodig om gecensureerde dagbladen uit de Eerste Wereldoorlog te lezen. Deze kranten zijn raadpleegbaar op de website *The Belgian War Press*, waar eerder al de clandestiene pers uit beide wereldoorlogen werd gepubliceerd. Deze publicatie op het internet, een initiatief van het CEGESOMA (Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij), maakt tevens nieuwe zoekmethodes mogelijk.

Julie Maeck

Â

Julie Maeck (Â°1977) is doctor in de hedendaagse geschiedenis (ULB). In 2007 verdedigde ze een proefschrift over Duitse en Franse documentairefilms over de vernietiging van de Europese Joden. Met dit proefschrift won ze de *Prix de la Recherche* van het *Institut national de l'audiovisuel* (INA).

Na post-doctoraal onderzoek aan het *Centre d'histoire culturelle des sociétés contemporaines* (Université de Versailles Saint-Quentin-en-Yvelines) was ze van 2009 tot 2014 werkzaam aan de ULB, als onderzoekster bij het FNRS. In 2010 begon ze met een lesopdracht aan de *Science Po Paris* over Europese cultuurgeschiedenis en documentairefilms. Ze publiceert voornamelijk over beeldproductie in oorlogstijd in de 20ste eeuw, archiefbeelden en het geven van de amateurfoto en -film.

Zij werkt sinds mei 2014 op het CegeSoma waar zij instaat voor de coördinatie van het weekblad *Les Journaux de Guerre* (<http://www.lesjournauxdeguerre.be> "Â http://www.lesjournauxdeguerre.fr). Via de toenmalige pers verhaalt deze publicatie de geschiedenis van de periode van 1914 tot aan de Koude Oorlog.Â

Heeft het CegeSoma VerlatenÂ op 30.06.2017

Nu in de krantenwinkel: De Oorlogskranten 14-18 (de Franstalige versie)

Â

Het eerste nummer van de *Journaux de Guerre* ligt sinds donderdag 17 april 2014 in de Franstalige krantenwinkels.

Honderd jaar na datum vertellen ze de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog aan de hand van de dagbladen van toen. Netjes verspreid over 52 nummers.Â

In de krantenwinkel : De Oorlogskranten in het Frans

Na het succes van *De Oorlogskranten 1914-1918* (kijk hier) werkt het CEGESOMA aan de productie van een Franstalige tegenhanger: *Les Journaux de Guerre, 1914-1918*.

De reeks zal Belgische oorlogskranten integraal en in hun originele vorm heruitgeven.

Belgian War Press: een gebruiksvriendelijke ontsluiting van de gedigitaliseerde oorlogspers

In het kader van het programma voor de digitalisering van de collecties van de federale wetenschappelijke instellingen heeft het CEGESOMA prioriteit gegeven aan de clandestiene en gecensureerde pers uit beide wereldoorlogen. De kranten werden gedigitaliseerd, waarbij naar volledigheid werd gestreefd door gebruik te maken van collecties bewaard in openbare depots in België. De gedigitaliseerde bestanden moeten niet alleen gedigitaliseerd maar ook ontsloten worden. Met dat doel bouwde het CEGESOMA de speciale website *The Belgian War Press*.

In de krantenwinkel: De Oorlogskranten 1914-1918

Bijna honderd jaar geleden viel Duitsland België binnen. Sinds eind december 2013 kunt u over dit wereldschokkende nieuws lezen in de kranten van toen. De publicatiereeks *De Oorlogskranten 1914-1918* herdrukt Belgische kranten uit de periode 1914-1918, in hun integrale vorm, precies zoals ze toen verschenen.

Å

Enquête "Jezuitencolleges en de Belgische naoorlogse maatschappij, 1945-1965"

De grootschalige enquête, gericht aan de oud-leerlingen van jezuïetencolleges tijdens de periode 1945-1965, is gelanceerd. In 1998 werd al een gelijkaardige enquête verspreid onder de oud-leerlingen van Franstalige jezuïetencolleges. De focus lag daarbij op de periode 1939-1945. De binnengekomen antwoorden worden sindsdien bewaard in het Cegesoma en zijn beschikbaar voor onderzoek.

Deze nieuwe enquête heeft een andere, al even cruciale periode als onderwerp, en wordt gericht aan zowel Franstalige als Nederlandstalige oud-leerlingen. De vragenlijst is ontwikkeld op initiatief van de *Fédération des Anciens élèves des Jésuites* en de Vlaamse Federatie der oudleerlingenbonden van de Vlaamse jezuïetencolleges, in samenwerking met het Cegesoma.

IUAP "Justice and Populations" - De houding van de Belgische magistratuur en politie ten opzichte van het verzet 1940-1950

De politiek van het minste kwaad noopte de Belgische magistraten en politiefunctionarissen tijdens de Tweede Wereldoorlog tot een samenwerking met de bezetter. Door de instandhouding van de eigen instellingen hoopten de autoriteiten de belangen van de bevolking in het bezette land te kunnen beschermen. Ze stelden daarmee ambtenaren en magistraten voor een moeilijke vraag: wanneer werd het punt bereikt dat de nadelen van samenwerking met de bezetter zwaarder gingen wegen dan de voordelen?

De interuniversitaire attractiepool "Justice and populations" is van start gegaan

Op 16 januari 2013 hielden de promotoren van de interuniversitaire attractiepool (IUAP) 'Justice and populations' hun startvergadering. Tot 2017 zullen 14 universiteiten en federale wetenschappelijke instellingen samen onderzoek doen over verschillende aspecten van de relatie justitie - bevolking. Het CEGESOMA is één van de partners.

Belgen in oorlog. Onbekende beelden, sterke verhalen

Bruno De Wever, Martine Van Asch en Rudi Van Doorslaer

Â
Belgen in oorlog.
Onbekende beelden, sterke verhalen
Â
Â

Les d'Écombres de la guerre.

Bruno Benvindo & Evert Peeters
Â
Les d'Écombres de la guerre.
*Mémoires belges en conflit, 1945-2010*Â

De moord op Julien Lahaut

Â
Rudi Van Doorslaer & Etienne Verhoeyen
Â
De moord op Julien Lahaut

Â
Â

La Belgique et la persécution des Juifs Gewillig België« voor het grote publiek

Welke verantwoordelijkheid droegen de Belgische overheden in de jodenvervolging in België« tijdens de Tweede Wereldoorlog? Op deze cruciale vraag wil dit boek genuanceerde en duidelijke antwoorden geven (klik hier om het te bestellen). In de lente verschijnt de Nederlandstalige uitgave bij Meulenhoff/Manteau.

La Belgique et la persécution des Juifs

Anne Roekens
Â
La Belgique et la persécution des Juifs
Â
Â

Bruno Benvindo

Bruno Benvindo (Â°1980) studeerde geschiedenis aan de *Université Libre de Bruxelles* (ULB) en de *Universidade Nova* in Lissabon. Hij is licentiaat hedendaagse geschiedenis en houder van een derde cyclus diploma 'Geschiedenis, cultuur en maatschappij'. Van 2003 tot 2007 deed hij aan de ULB onderzoek over gender, oorlog en macht in de twintigste eeuw.

Sinds 1 januari 2008 is hij verbonden aan het CEGESOMA. Zijn onderzoeksactiviteiten richten zich vooral op de geschiedenis van beide wereldoorlogen en het gebruik van het verleden in het hedendaagse België«. Zijn meest recente publicaties behandelen de herinneringspolitiek sinds 1914, met speciale aandacht voor de manier waarop de twee wereldoorlogen worden gerepresenteerd in musea en op plaatsen van herinnering.Â

Deze reflectie over de verschillende manieren waarop het verleden wordt gebruikt, vindt haar vertaling in de ontwikkeling en productie van allerlei publieksgeschiedenisprojecten. Na de creatie van een website over de geschiedenis van Brussel in 1914-1918 bereidt hij nu een tentoonstelling voor over kinderen in de Grote Oorlog die vanaf oktober 2016 in Gent zal voorgesteld worden.

Â

Heeft het CegeSoma verlaten op 15 januari 2017.

La guerre secrète des espions belges

À

Emmanuel Debruyne

À

La guerre secrète des espions belges, 1940-1944

À

À

À

Ga naar de backlist voor een overzicht van alle uitgaven.

Het CEGESOMA partner van de Österreichischer Auslandsdienst

De *Österreichischer Auslandsdienst* is een organisatie die functies aanbiedt voor een alternatieve Oostenrijkse burgerdienst van 12 maand in het buitenland. Die burgerdienst kan als *Sozialdienst*, *Friedensdienst* of *Gedenkdienst* (herdenking slachtoffers van het nationaal-socialisme, in het bijzonder de herinnering aan de Holocaust) worden gedaan. Sinds november 2011 is het SOMA erkend als partnerinstelling en kunnen er jonge Oostenrijkers als vrijwilligers worden tewerkgesteld.

Het CEGESOMA en de Aktion Sühnezeichen Friedensdienste, een vruchtbare samenwerking

In april 2009 is het CEGESOMA een intensieve samenwerking begonnen met de *Aktion Sühnezeichen Friedensdienste* (ASF), door jonge Duitse vrijwilligers te ontvangen. De ASF is een Duitse vereniging met als doel de verstandhouding tussen generaties, culturen en religies te bevorderen, rekening houdend met de gevolgen van het Nazisme in de verschillende Europese landen. Ze werd na de oorlog opgericht als antwoord op de naweeën van het nationaalsocialistische regime. Ze tracht de samenleving bewust te maken van de gevolgen van deze gewelddadige periode, en te strijden tegen elke vorm van racisme, antisemitisme en uitsluiting van minderheden.

À

Lieven Saerens

Voorvechters en huurlingen van de nazis in de streek van de Fagne en Thiérache

Sinds haar oprichting in 1991 heeft de vzw Vrienden van het SOMA inspanningen gedaan om revelerende getuigenissen van haar leden over deze troebele periode te verzamelen. Het boek van Marcel Franckson, *Zélateurs & stipendiés des nazis en Fagne & Thiérache. Dissection psycho-sociologique sur le terrain, 1943-1944*, uitgegeven begin 2009, ligt in het verlengde van deze bekommernis. Dit werk van een bevoorrechte getuige van de laatste wereldoorlog is tegelijk het verhaal van de belevenissen van iemand die de gebeurtenissen aan den lijve heeft ondervonden en het resultaat van een analyse op basis van documenten en getuigenissen uit de oorlogsperiode.